

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету

 Анатолій ДІБРОВА

«30» травня 2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри економіки
Протокол № 15 від 29.05.2023 р.

 Завідувач кафедри
Вікторія БАЙДАЛА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Економіка підприємства»
 Тетяна ГУЦУЛІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА»

спеціальність
освітня програма
факультет
розробник

051 «Економіка»
«Економіка підприємства»
економічний
к.е.н., доцент кафедри економіки Ільків Л.А.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни
Поведінкова економіка

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>
Спеціальність	<i>051 “Економіка”</i>
Освітня програма	<i>“Економіка підприємства”</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>вибіркова</i>
Загальна кількість годин	<i>150</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>5</i>
Кількість змістових модулів	<i>3</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>1</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	денна форма навчання
Курс (рік підготовки)	<i>1</i>
Семестр	<i>1</i>
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	<i>105 год.</i>
Індивідуальні завдання	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>3 год.</i>

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики поведінкової економіки, розуміння поведінкових закономірностей та їх впливу на перебіг економічних процесів, формування на цій основі професійних компетентностей у сфері прийняття економічних рішень

Завдання: вивчення теоретичних положень поведінкової економіки; засвоєння правил, принципів, оволодіння інструментами та методами дослідження впливу поведінкових чинників на прийняття економічних рішень; удосконалення вмінь та навичок застосування поведінкових моделей у розвитку економічних відносин та управлінні економічними суб'єктами, розвинути у студентів здібності до науково-дослідної роботи, самостійності та відповідальності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку, в т.ч. сільських територій

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

1. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади поведінкової економіки

Тема 1. Теорія поведінкової економіки: сутність та методологія.

Сутність і методологія теорії поведінкової економіки. Історичний аспект формування поведінкової економіки. Методи й теорії прийняття рішень. Раціональність. Витоки концепції раціональності: нормативний, описовий і наказовий аспекти. Теорії раціональності. Економіка ризику і невизначеність. Теорія ігор та її застосування в економіці. Матриця вигрань. Криві найкращої реакції. Змішані стратегії. Ігри, що повторюються. Послідовні ігри. Ігри змагання. Ігри зобов'язання

Тема 2. Економічне мислення як фундамент сучасного бізнесу.

Поняття економічного мислення. Нові парадигми економічного мислення або як приймати раціональні рішення, уникати пасток мислення, ефективно управляти своїм життям та компанією в умовах постійних змін. Сучасні технології та інструменти прогнозування поведінки гравців на ринку: партнерів, клієнтів, співробітників, людей навколо. Емоційність та раціональність, взаємодія між

логікою та інтуїцією. Маніпулятивність людської пам'яті. Надмірна самовпевненість та надмірна реакція на події. Психологічні пастки грошей.

Тема 3. Методи впливу на економічну поведінку: міжчасовий вибір і фреймінг.

Поняття міжчасового вибору. Модель гіперболічного дисконтування. Конструювання переваг при дисконтуванні. Нестійкі переваги та їх моделювання. Прокрастинація та наївність. Валентність подій та її вплив на оцінку ризику. Оцінка позитивних і негативних подій. Психологічні принципи оцінки ризику. Фреймінг. Залежність вибору від контексту. Види фреймів. Лінгвістика фреймів. Вибір у ситуації вільного вибору. Вибір у ситуації елімінації варіантів

Змістовий модуль 2. Економічна поведінка та прийняття рішень (експериментальна поведінкова економіка)

Тема 4. Евристики в прийнятті економічних рішень та аномалії в економічній поведінці.

Евристика доступності. Евристики оцінки частоти та вірогідності. Вплив доступності події на подальший вибір. Ефект якоря в евристиці доступності. Ретроспективне викривлення. Евристика моделювання. Егоцентризм в оцінці доступності. Евристика репрезентативності. Суб'єктивна ймовірність. Помилки логіки. Помилкове сприйняття випадковості. Вибірковість сприйняття. Вплив закону малих чисел. Репрезентативність у оцінках репрезентативності. Помилки умовиводу. «Необдумані» рішення. Помилки планування. Помилки в оцінці втрат. Надмірна впевненість у судженнях. Ігнорування ретроспективної рефлексії. Поняття аномалії в поведінковій економіці. Індивідуальні аномалії. Ефект переваг. Імпульсивне інвестування. Перевага поточного споживання. Жадібність і страх. Пастка «втоплених» витрат. Аномалії групової поведінки. Взаємна корисність. Стадна поведінка. Неприйняття несправедливості. Аномалії ринкової поведінки. Гіпотеза ефективного рівня оплати праці. Феномени прибутковості акцій. Пастка дивідендів. Календарний ефект. Ефект краю.

Тема 5. Поведінкова економіка та можливості застосування технік її впливу в сучасних організаціях

Підходи щодо впровадження технік впливу поведінкової економіки. Види технік впливу та заходи впровадження. Теорія підштовхування та ефективність її застосування. Показники оцінювання рівня результативності впровадження технік поведінкової економіки у вітчизняних організаціях

Тема 6. Соціальні аспекти економічної поведінки

Економічні фактори спільної діяльності. Поняття групи. Згуртованість. Статус. Розвиток груп. Групова динаміка. Продуктивність у групах. Соціальне сприяння та соціальне гальмування. Соціальна лінь. Соціальна компенсація. Групове мислення. Ілюзія захищеності. Раціоналізація. Групова мораль. Стереотипізація. Конформність. Внутрішня цензура. Ілюзія єдності. Соціальні феномени. Просоціальна поведінка. Конформізм. Корупція. Групові цінності та альтруїзм. Справедливість і свобода. Моделі кооперативної поведінки. Уникнення нерівності. Функція Фера-Шмідта. Взаємність. Парадокс Тітмуса

Змістовий модуль 3. Поведінкова економіка та ефективність ринків

Тема 7. Ефективність ринків у теорії поведінкової економіки

Гіпотези про ефективність ринків. Взаємодія ринків у загальній рівновазі. Держава і неспроможність ринку: громадські блага, докілья та інформаційні проблеми. Ефективність розподілу ресурсів. Теорія розподілу, що ґрунтується на концепції граничної продуктивності з багатьма виробничими ресурсами. Конкуренція та економіка добробуту. Теорія суспільного вибору. Механізми суспільного вибору. Суспільний вибір у випадку побічних наслідків економічної діяльності. Зниження ефективності виробництва у випадку побічних наслідків. Політика коригування побічних наслідків: урядові програми та приватні підходи. Тестування ефективності ринків. Аспекти поведінки інвесторів, що впливають на ціни. Функції суспільного добробуту. Розподіл доходів і теорія граничної продуктивності. Справедливі стани розміщення. Заздрість та рівність. Вимірювання нерівності. Розподіл доходів і майна. Причини нерівності доходу. Вимірювання бідності та її динаміка. Джерела нерівності. Рівність та ефективність. Плата за рівність. Політика боротьби з бідністю: програми і критика. Державна політика щодо перерозподілу доходів на користь малозабезпечених громадян.

Тема 8. Неформальна та тіньова економіка

Сутність і умови виникнення та розвитку неформальної економіки. Структура неформальної економіки. Неформальна економіка як предмет аналізу економічної соціології (неоінституційний підхід). Сітьова концепція неформальної економіки. Поняття тіньової економіки. Причини існування тіньової економіки: антропологічні, економічні, соціальні, правові, соціокультурні, політичні. Системи цінностей і норми неформальної та тіньової економіки. Поширеність неформальної та тіньової економіки в різних країнах світу. Неформальна і тіньова економіка в Україні: причини форми і роль у функціонуванні соціально-економічної системи. Неформальна економіка як форма підприємництва та форма групової солідарності. Тіньовий ринок праці. Види тіньової зайнятості. Зайнятість у неформальному секторі, система мотивації та ризиків робітників і роботодавців.

Тема 9. Поведінкова теорія фінансів і теорія атракціонів

Вплив поведінкових факторів на управління фінансами компанії. Зовнішні фактори і поведінка інвесторів. Розподіл фінансових ресурсів у системі поведінкової економіки. Моделі «noise trader risk», «investor sentiment». Модель сентиментального інвестора. Модель DHS. Модель Хонга та Стейна. Моделі, що ґрунтуються на перевагах і переконаннях інвесторів. Модель помилкового сприйняття ймовірності. Узагальнена поведінкова модель оцінки вартості активів. Помилки оброблення інформації. Узагальнення передбачень GBM. Вплив поведінкових факторів на вибір методів фінансування. Теорія аукціонів. Технічний аналіз і поведінкові закономірності. Закономірності оголошення фінансових результатів. Злиття і поглинання: «прокляття переможця». Прояви надмірного оптимізму менеджерів. Зв'язок між психологією людини та схильністю до «ризикової» поведінки. Тенденції та наслідки «ризикової» поведінки у фінансовому менеджменті.

Тема 10. Ринок праці, безробіття і заробітна плата в системі поведінкової економіки

Теорія контрактної зайнятості. Моделі «ефективної заробітної плати». Теорія двоїстого (сегментованого) ринку. Можливість застосування моделі регулювання зусиль. Вплив діяльності професійних спілок на економіку. Теорія суспільного обміну та її практичне використання у сфері взаємовідносин між зайнятим населенням. Моделі вирівнювання заробітної плати і зростання продуктивності. Модель встановлення заробітної плати залежно від діючих у суспільстві норм справедливості. Проблема власника і агента.

4. Темі семінарських занять
(не передбачено
навчальним планом)

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формування економічної поведінки	2
2	Теорія перспектив у діяльності інших суб'єктів ринку	4
3	Методи впливу на економічну поведінку: міжчасовий вибір і фреймінг	4
4	Евристичні методи в прийнятті економічних рішень та визначення аномалій в економічній поведінці	4
5	Техніки поведінкової економіки та показники рівня оцінювання їх результативності	4
6	Соціальні аспекти економічної поведінки: соціальне сприяння та соціальне гальмування	2
7	Теорія двоїстого (сегментованого) ринку та можливість застосування моделі регулювання зусиль	2
8	Системи цінностей і норми неформальної та тіньової економіки	2
9	Вплив поведінкових факторів на управління фінансами компанії	2
10	Заробітна плата в системі поведінкової економіки: теорія контрактної зайнятості та моделі «ефективної заробітної плати»	4
	Разом	30

6. Темі лабораторних занять
(не передбачено навчальним планом)

7. Темі самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія поведінкової економіки: сутність та методологія	10
2	Економічне мислення як фундамент сучасного бізнесу	10
3	Методи впливу на економічну поведінку: міжчасовий вибір і фреймінг	10
4	Евристики в прийнятті економічних рішень та аномалії в економічній поведінці	11
5	Поведінкова економіка та можливості застосування технік її впливу в сучасних організаціях	12
6	Соціальні аспекти економічної поведінки	10
7	Ефективність ринків у теорії поведінкової економіки	10
8	Неформальна та тіньова економіка	10
9	Поведінкова теорія фінансів і теорія аукціонів	10
10	Ринок праці, безробіття і заробітна плата в системі поведінкової економіки	12
	Разом	105

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні запитання

1. Сутність і методологія теорії поведінкової економіки.
2. Історичний аспект формування поведінкової економіки.
3. Раціональність. Витоки концепції раціональності: нормативний, дескриптивний і наказовий аспекти. Теорії раціональності.
4. Теорія ігор та її застосування в економіці.
5. Ігри, що повторюються. Послідовні ігри. Ігри змагання. Ігри зобов'язання
6. Економічне мислення як фундамент сучасного бізнесу
7. Поняття міжчасового вибору.
8. Нестійкі переваги та їх моделювання.
9. Прокрастинація та наївність.
10. Валентність подій та її вплив на оцінку ризику.
11. Оцінка позитивних і негативних подій.
12. Психологічні принципи оцінки ризику.
13. Фреймінг. Залежність вибору від контексту.
14. Види фреймів. Лінгвістика фреймів.
15. Вибір у ситуації вільного вибору.
16. Вибір у ситуації елімінації варіантів
17. Евристика доступності.
18. Евристики оцінки частоти та вірогідності.
19. Вплив доступності події на подальший вибір.
20. Ефект якоря в евристиці доступності.
21. Ретроспективне викривлення. Евристика моделювання.
22. Егоцентризм в оцінці доступності.
23. Евристика репрезентативності.
24. Помилкове сприйняття випадковості.
25. Вибірковість сприйняття. Вплив закону малих чисел.
26. Репрезентативність у оцінках репрезентативності.
27. Помилки умовиводу. «Необдумані» рішення.
28. Помилки планування. Помилки в оцінці втрат.
29. Надмірна впевненість у судженнях.
30. Поняття аномалії в поведінковій економіці.
31. Індивідуальні аномалії. Ефект переваг. Імпульсивне інвестування.
32. Перевага поточного споживання. Жадібність і страх.
33. Пастка «втоплених» витрат.
34. Аномалії групової поведінки. Взаємна корисність. Стадна поведінка.
35. Неприйняття несправедливості. Аномалії ринкової поведінки.
36. Гіпотеза ефективного рівня оплати праці. Феномени прибутковості акцій.
37. Пастка дивідендів. Календарний ефект. Ефект краю.

Тестові завдання

Питання 1. Когнітивне упередження, коли люди реагують на певний вибір по різному залежно від контексту, тобто того, як такий вибір подається – як програш чи виграш

- А) ефект упевненості
- Б) фреймінг
- В) прокрастинація
- Г) ефект псевдоупевненості

Питання 2. Людина зосереджує лівову частку уваги на цих справах, які потребують термінового вирішення, а в результаті тоне в рутині, бо за постійним потоком дріб'язкових справ у неї ніколи не доходять руки до справді важливих проєктів – це є
(вписати означення до характеристики)

Питання 3. Назвіть методи індивідуального творчого пошуку:

- А) метод конференції ідей
- Б) метод аналогії
- В) метод контрольних запитань
- Г) метод інверсії
- Д) метод ідеалізації

Питання 4. Назвіть методи колективного творчого пошуку:

- А) метод «мозкового штурму»
- Б) метод контрольних запитань
- В) метод аналогії
- Г) метод конференції ідей
- Д) метод колективного блокноту

Питання 5. Сутність методу колективного блокноту:

- А) індивідуальне незалежне висування ідей з їх колективною оцінкою
- Б) перенесення ознак випадково вибраних об'єктів на об'єкт, що удосконалюється
- В) передбачає підходи до пошуку варіантів рішення проблеми від протилежного
- Г) передбачає творчу співпрацю певної групи людей заради вирішення проблеми

Питання 6. Комунікативність інформації це:

- А) властивість інформації бути зрозумілою
- Б) здатність задовольняти інформаційну потребу у прийнятний для виконання строк
- В) відповідність інформації об'єктивним інформаційним потребам
- Г) стислість і чіткість викладення інформації

Питання 7. Критерії перевірки альтернатив у процесі їх оцінки:

- А) реалістичність
- Б) лаконічність
- В) відповідність ресурсам організації
- Г) прийнятність наслідків її реалізації
- Д) актуальність

Питання 8. Сфери використання поведінкової моделі прийняття рішень:

- А) вирішення принципово нових, незвичайних рішень, таких, які важко піддаються вирішенню
- Б) вирішення проблем в умовах дефіциту часу
- В) обмеженість або відсутність інформації

9. Методи навчання

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

Залежно від джерела знань: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (рішення задач, ділові ігри).

За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в навчальній діяльності:

- методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднують словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача й методи самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального й фронтального, тематичного і систематичного контролю.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій:

- робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування;

- семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів;

- мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію;

- кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу;

- презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації.

10. Форми контролю

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України» затвердженого вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 року, протокол № 10, видами контролю знань здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу і має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквиуму, результату експерименту, що можна оцінити чисельно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Семестрова атестація проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни.

Семестровий екзамен (далі – екзамен) – це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік (далі – залік) – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр.

Диференційований залік – це форма атестації, що дозволяє оцінити виконання та засвоєння здобувачем вищої освіти програми педагогічної практики.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамени і заліки відповідно до вимог навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзаменів і заліків визначається навчальними програмами дисциплін.

11. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 01.05.2023 року №404)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{НР}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}$.

12. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс «Управління людськими ресурсами». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4191>

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Вступ до поведінкової економіки [Електронний ресурс]. URL: <https://www.behavioraleconomics.com/resources/introduction-behavioral-economics/>

2. Лібенко Ю.С. Основні характеристики теорії підштовхування. Міжнародна науково – практична конференція «Аналіз сучасних підходів до ефективного використання», (19 січня, м.Дніпро), 2019. с.76-79

3. Лібенко Ю.С. Психологічні аспекти поведінкової економіки. Міжнародна наукова конференція «Цифрова та інноваційна економіка: процеси , стратегії, технології», (25 січня, м.Кельце, Республіка Польща), 2019.

4. Мажара Г.А. Вплив смаків і пріоритетів купівлі на вибір споживача на прикладі задачі динамічного моделювання. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. 2019. № 3 (9). С. 45-50

5. Мажара Г.А. Гіперболізовані заощадження та приклади поведінки людей. XVIII Науково-практична конференція Моделювання та прогнозування економічних процесів: Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 24- 26 квітня 2019 р. Київ 2019. С. 42-43.

6. Мажара Г.А. Поведінкова складова у класичних підходах в ігрових задачах. Академічний огляд №1. 2018, С. 33-39

7. Муха в туалеті: за що дали Нобеля по економіці [Електронний ресурс] URL: <https://www.bbc.com/russian/news-41559171>

8. Парадокс Алле – теорія ризиків і прийняття рішень [Електронний ресурс]. URL: <https://baihou.ru/allais-paradox>

9. Передало Х.С. Поведінкова економіка та можливості застосування її впливу в сучасних організаціях. Ефективна економіка. №12, 2019.

10. Поведінкова економіка: від гоніння до Нобелівської премії рішень [Електронний ресурс]. URL: <https://matrix-info.com/2017/10/25/povedinkova-ekonomika-vid-goninnya-do-nobelivskoyi-premiyi/>

11. Талер Річард. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення / пер. Світлана Крикуненко. Київ: Наш формат, 2018. 464 с. URL: <https://nashformat.ua/products/povedinkova-ekonomika.-yak-emotsiivplyvayut-na-ekonomichni-rishennya-709105>

12. Фреймінг: бар'єр чи нові можливості політики [Електронний ресурс]. URL: <http://labipt.com/framing-barriers-or-new-opportunities-for-policy/>

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua .

2. Інтернет-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.

3. Інтернет-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: www.mlsp.gov.ua.

4. Інтернет-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України.

URL: www.minagro.gov.ua.

5. Інтернет-сайт Федерації роботодавців України. URL: www.fru.net.ua.